

KEIMENO 12

L. Aemilio Paulo consuli iterum bellum cum Perse rege gerere obtigit. Ut domum ad vesperum rediit, filiola eius Tertia, quae tum erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit. Pater filiae osculum dedit* sed animadvertit eam esse tristiculam. «Quid est» inquit «mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?» «Mi pater» respondit illa «Persa periit». Perierat enim catellus eo nomine, quem puella multum amābat. Tum pater Tertiae dixit «omen accipio». Sic ex fortuīto dicto spem praeclāri triumphī animo praesumpsit.

ad vesperum: αρσενικό της β' κλίσης σε -er με κάποιους τύπους της γ' κλίσης. Χωρίς πληθυντικό!

vesper
vesperi/ vesperis
vespero
vesperum
vesper
vespero/ vespere

Για τη σύνταξη:

Ιδιαιτερότητα 1:

έμμεσος ευθύς λόγος σε θέση Αντικειμένου στο ρήμα inquit «Quid est» «mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?»

έμμεσος ευθύς λόγος σε θέση Αντικειμένου στο ρήμα respondit «Mi pater» «Persa periit».

έμμεσος ευθύς λόγος σε θέση Αντικειμένου στο ρήμα respondit «omen accipio»

Ιδιαιτερότητα 2:

Οι παρακάτω προτάσεις είναι ευθείες ερωτήσεις μερικής άγνοιας, αφού εισάγονται με την ερωτηματική αντωνυμία **Quid** οι δύο, σε θέση υποκειμένου, και η άλλη με το ερωτηματικό επίρρημα **Cur** (= γιατί;), σε θέση επιρρηματικού προσδιορισμού της αιτίας. Quid est mea Tertia? / Cur tristis es? / Quid tibi accidit?

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να εντοπίσετε τα πρωτόκλιτα κύρια ονόματα του κειμένου και να γράψετε την ονομαστική, αιτιατική και κλητική του ενικού αριθμού.
2. Να μεταφέρετε τα ουσιαστικά γ', δ', ε' κλίσης του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.
3. Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
4. ut domum ad vesperum rediit: Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της.
5. Mi pater, Persa periit: Να ξαναγράψετε την πρόταση εξαρτώντας την από το ρήμα illa respondit^a.
6. Omen accipio: Να ξαναγράψετε την πρόταση εξαρτώντας την από την έκφραση: "pater Tertiae dixit". Να προσέξετε τον λατινισμό του ειδικού απαρεμφάτου επί ταυτοπροσωπίας.
7. ad vesperum, cum Perse: Να ξαναγράψετε τους εμπρόθετους με διαφορετική πρόθεση, να εκφράζεται όμως η ίδια επιρρηματική σχέση.
8. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι λέξεις "φουρτούνα", "κούρσα" και "κόμπλεξ";
9. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και
α) L. Aemilius Paulus bellum componit cum Perse.
β) Perseus periit.
γ) Tertia tristicula est, quia pater suus periit.
δ) Filia canem habebat, cui nomen Persa erat.
ε) Fortuitum dictum filiae omen fuit.
στ) Pater filiae osculum dedit.